

Srečko Fortuna z domačije pri Zagodu ponosen na dediščino

Zagodova kočija po šestih desetletjih spet na poti

Kočijo so na začetku stoletja izdelali v delavnici Petra Keršiča v Ljubljani - Kočija iz leta 1908 popolnoma obnovljena in zloščena čaka na novo vožnjo - Ob pomoči mnogih prijateljev je obnovo vodil Igor Tušar

IDRIJA - Nedelja, 30. julija, je bila prav poseben dan za vse na domačiji pri Zagodu. Tega dne so se po več kot 60 letih spet zavrtela kolesa stare Zagodove kočije, ki je vsa ta leta čakala na obnovo in novo življenje. Prva poskusna vožnja je potrdila prepričanje restavratorjev, da gre za odlično kočijo, ki je tudi več kot pol stoletja samote na skednju ni uničilo. Ponosni lastnik Srečko Fortuna pa se je ob tem zavezal, da bo poslej kočija imela novo življenje.

Damijan Bogataj
damijan.bogataj@abc-merkur.si

Zgodba o Zagodovi kočiji sega v začetek prejšnjega stoletja, ko je Ivan Gruden, praded današnjega gospodarja na domačiji pri Zagodu, kupil novo kočijo. Imeti kočijo v tistih letih ni bilo kar tako. Bila je koristno prevozno sredstvo, pa tudi statusni simbol premožnejših slojev. In ob rudniški in mestni gosposki so se med premožnejše in vplivnejše meščane gotovo prištevali tudi večji posestniki iz okolice Idrije. Med pomembnejša in velika posestva je sodilo posestvo pri Zagodu, kjer še danes na veličino in moč kažejo velika in številčna poslopja. Kar nekaj pa jih je vzel čas in razmere v letih, ki zasebnikom in posestnikom niso bila naklonjena.

Kočijo so na začetku stoletja izdelali v delavnici Petra Keršiča v Ljubljani. Na domačiji so jo uporabljali za prevoz ljudi. Stara mama Srečka Fortune se je z njo vsako nedeljo odpeljala k maši v cerkev svete Barbare, Srečkovi mami Mariji pa je kočija mnogokrat skrajšala pot do šole. Na zadnjo vožnjo se je kočija odpravila leta 1940. Druga svetovna vojna in revolucija sta jo potisnili v pozabo.

»Še dobro, da je bila založena in skoraj skrita na domačem

Foto: Arndel Carl

POPOLNOMA OBNOVLJENA KOČIJA - Svoje mesto je dobila v domači garaži.

skednju,« pravi ponosni današnji gospodar Srečko Fortuna. Sam se je že kot fantič večkrat potikal po zaprašenih kočiji in razmišljal o časih, ko je bila še lepa in urejena. Zadnja leta pa je v njem zorela misel, da bi kočijo spravil na plano in obnovil. Brez Igorja Tušarja in njegovih prijateljev se to gotovo ne bi zgodilo. Kočijo so odpeljali do njegove garaže in tam se je začelo skoraj polletno delo. Najprej jo je bilo treba očistiti, razstaviti in pregledati. Izkazalo se je, da so vsi vitalni deli odlično prestali čas mirovanja. Zob časa je uničil le nekaj lesenih delov in seveda dele iz usnja in blaga. Po čiščenju in ponovni zaščiti kovinskih in lesenih delov je tapetnik Dejan Remec iz Stare Gore izdelal še novo pokrivalo, ki potnike obvaruje pred dežjem ali sončno pripeko.

O stroških Srečko Fortuna v času obnove ni razmišljal, kljub temu da je moral za material in nekatera zunanja dela odšteti skoraj milijon tolarjev. Več mu je pomenilo spoznanje, da je obnovil del avtentične dediščine z njegove domačije, ki se po obsegu in moči danes sploh ne more kosati s tisto v letih pred drugo vojno. Kočije zagotovo ne bi mogli obnoviti brez

zagnanosti Igorja Tušarja in mnogih njegovih prijateljev in znancev, ki so se tega projekta lotili iz čistega veselja.

Marijan Podobnik iz Kanomeljskega Razpotja je bil prvi, ki je zadnjo julijsko nedeljo v obnovljeno kočijo vpregel dva konja. In so se odpravili na poskusno vožnjo. Najprej do Idrije in potem po krožni poti okrog mestnega središča z obveznim postankom pri bifeju 3x3 in nazaj do Zagoda. Navdušenja, zvedavih pogledov in tudi začudenja zlepa ni zmanjkalo. Zato sta prvi sledili še druga in tretja vožnja, mnogi pa so seveda zvedavost morali potolažiti le z ogledom. Furman Marijan Podobnik je bil z vožnjo zadovoljen. »Tako kot v starih časih, ko v naših krajih še ni bilo avtomobilov,« je še dodal brkati Marjan Podobnik starejši in obljubil, da se ob priložnosti s konji spet oglasi pri Zagodu.

Če se bodo uresničili načrti Srečka Fortune, potem obnovljena kočija ne bo šla nazaj na skedenj. Zanj je sedaj že našel primerno suho mesto v garaži. Pokrita in zloščena čaka na novo priložnost, da si pretegne kolesa in spet izmeri pot do mesta in nazaj. Gospodar načrtuje, da bo kočijo vpletel tudi v turistično ponudbo domače gostilne. Morda pa se spet odloči za rejo konj, brez katerih kočija seveda ne more.

Foto: Ivan Majnik

GOSPODAR SREČKO Z ŽENO INES IN MARLENO IN LENARTOM PO PRVI VOŽNJI S PRENOVLJENO KOČIJO - Za konjsko vprego je poskrbel Marjan Podobnik starejši.

Foto: Ivan Majnik

PETER KERŠIČ - Originalna značka izdelovalca kočije Petra Keršiča iz Ljubljane, iz leta 1908.